

เกริ่นนำ

กรณีข้าราชการเล่นการพนันทุกประเภท คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๙๖ ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. ๒๐๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖ เห็นชอบแนวทางลงโทษของ ก.พ. ดังต่อไปนี้

๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ (ต่อมาวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบให้เปลี่ยนสถานโทษตามที่ ก.พ.เสนอ คือ ควรวางโทษถึงปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ)

สำหรับการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด คือ การพนันตามบัญชี ก.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ ๑. หวย ก. ข. ๒. โปป๋น ๓. โปกำ ๔. ถั่ว ๕. แปะดเก้า ๖. จับยี่กี ๗. ต่อแต้ม ๘. เบี้ยโบก หรือคู่คี่หรืออีจั้ง ๙. ไฟสามใบ ๑๐. ไม้สามอัน ๑๑. ช้างงา หรือป็อก ๑๒. ไม้ดำไม้แดงหรือปลาดำปลาแดง หรืออีดำอีแดง ๑๓. อีโปงครอบ ๑๔. กำตัด ๑๕. ไม้หมุนหรือล้อหมุนทุกๆ อย่าง ๑๖. หัวโตหรือทายภาพ ๑๗. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่น เอมัดหรือหนามผูก หรือวางยาเบื่อเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กัน หรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกัน หรือการเล่นอื่นๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้ ๑๘. บิลเลียดรู ตีผี ๑๙. โยนจิม ๒๐. สี่เหงาลัก ๒๑. ซุกขลิก ๒๒. น้ำเต้าทุก ๆ อย่าง ๒๓. ไฮโลว์ ๒๔. อีก้อย ๒๕. ปั้นแปะ ๒๖. อีโปงซัด

ดังนั้น ถ้าข้าราชการเล่นการพนัน ๒๖ ชนิด ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

๒. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ คือ การพนันตามบัญชี ข.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ ๑. การเล่นต่างๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน เช่น ชนโค ชนไก่กัดปลาแข่งม้า ฯลฯ นอกจากนี้ที่กล่าวไว้ในหมายเลข ๑๗ แห่งบัญชี ก. (หมายเลข ๑๗. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์เช่น เอมัดหรือหนามผูก หรือวางยาเบื่อเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กัน หรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกัน หรือการเล่นอื่นๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้) ๒. วิ่งวัว คน ๓. ชกมวย มวยปล้ำ ๔. แข่งเรือฟุง แข่งเรือล้อ ๕. ซี่รูป ๖. โยนห่วง ๗. โยนสตางค์หรือวัตถุใดๆ ลงในภาชนะต่างๆ ๘. ตกเบ็ด ๙. จับสลากโดยวิธีใดๆ ๑๐. ยิงเป้า ๑๑. ปาหน้าคน ปาสัตว์หรือสิ่งใดๆ ๑๒. เต้าข้ามด่าน ๑๓. หมากแกว ๑๔. หมากหัวแดง ๑๕. ปิงโก ๑๖. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง ๑๗. โตแตโลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ๑๘. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ๑๙. บู้กเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ๒๐. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทยแต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น ๒๑. ไฟนกระจอก ไฟต่อแต้ม ไฟต่างๆ ๒๒. ดวด ๒๓. บิลเลียด ๒๔. ช้องอ้อย

ดังนั้น ถ้าข้าราชการเล่นการพนัน ๒๔ ชนิด ดังกล่าว อาจเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้ โดยแยกดังนี้

(๒.๑) การเล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าของพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าของหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ คือ เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

แต่ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่น ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี โดยอาจเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อาจถูกลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน หรืองดโทษเป็นว่ากล่าวตักเตือนหรือทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรืออาจเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๒.๒) การเล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าของพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าของหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ก็ได้ กล่าวคือ เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

แต่ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นผิด ต่อเมื่อปรากฏว่าผู้นั้น หมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการ และให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี โดยอาจเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรืออาจเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามฐานความผิดและสถานโทษดังที่กล่าวมาข้างต้น

สำหรับเล่นการพนันสลากกินรวบ (หวยใต้ดิน) นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว.๒๘๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้ดำเนินการปราบปรามข้าราชการที่เล่นการพนันสลากกินรวบโดยเคร่งครัด และควรพิจารณาลงโทษข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันประเภทนี้ไม่ว่าจะเป็นเจ้ามือ ผู้เดินขาย หรือผู้เล่น ในสถานหนักอย่างน้อยให้ออกจากราชการ (อาจถูกไล่ออก ปลดออก หรือ ให้ออกจากราชการ) ต่อมาวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ แล้วให้ไปใช้มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งสลากกินรวบอยู่ลำดับที่ ๑๖ และ ๒๐ บัญชี ข.ทำยพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๖ ดังนั้น ความผิดวินัยของข้าราชการที่เล่นการพนันชนิดนี้ก็จะเป็นไปตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ (๒.๑) และข้อ (๒.๒) ข้างต้น

in L9